SEDM HROBŮ A JEDNA ZIMA

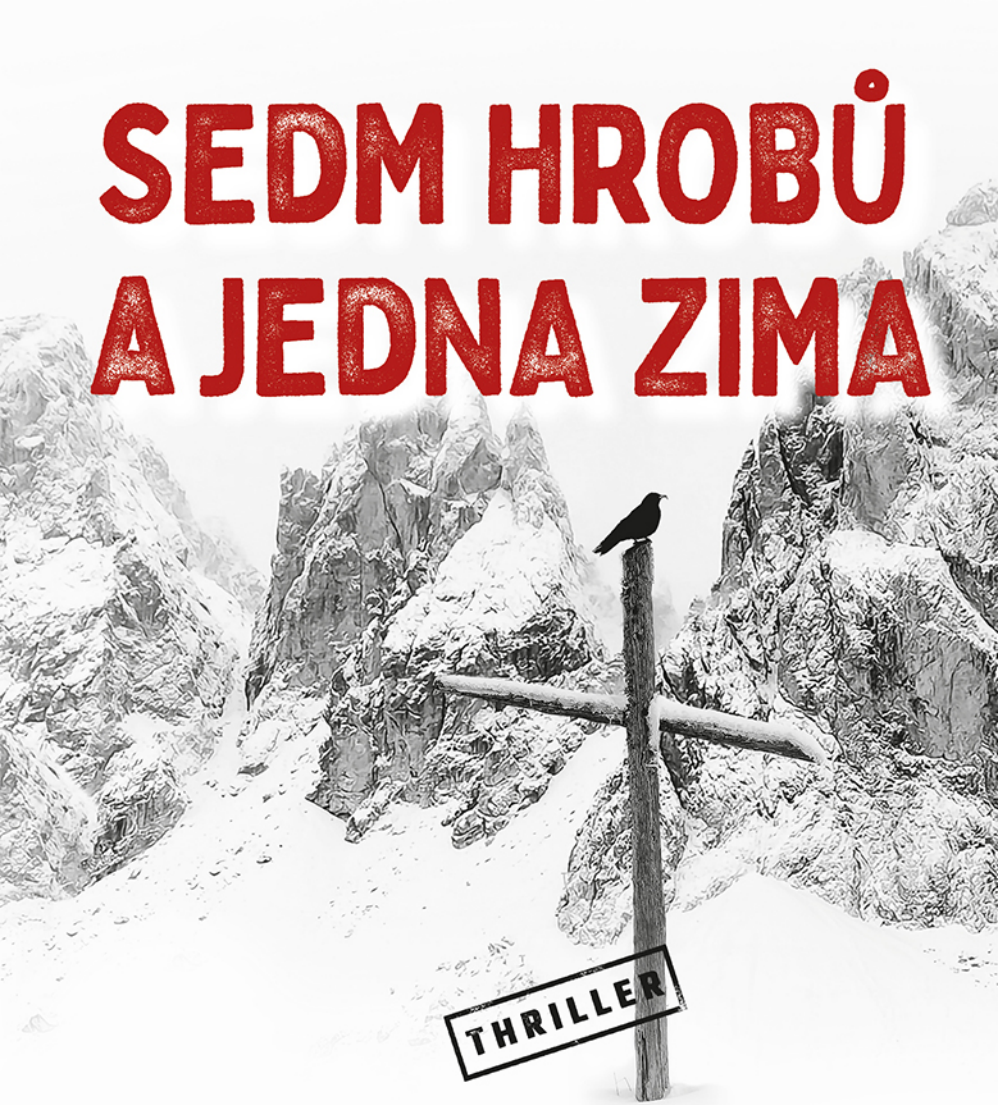

CHRISTOFFER PETERSEN

SEDM HROBŮ
A JEDNA ZIMA

Copyright © Christoffer Petersen, 2018
Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS, Copenhagen

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Martina Bařinová, 2020
Cover © Sabina Chalupová, 2020
© DOBROVSKÝ s. r. o., 2020

ISBN 978-80-7642-847-8 (pdf)

SEDM HROBŮ A JEDNA ZIMA

CHRISTOFFER PETERSEN

VENDETA

— Aa, der er stivnet
Hundreder Hjærter
paa Vej mod Polen,
af navnløse Smærter

Oh, kolik srdcí
mířících k pólu
nevýslovné bolesti
se zatvrdilo

Ludvig Mylius-Erichsen (1872—1907), *Nordpolen*

pro Isabel

Čtenářům

Hlavním hrdinou knihy *Sedm hrobů a jedna zima* je strážmistr David Maratse z východního pobřeží Grónska. Tento příběh je prvním ze série a odehrává se po událostech, které se dozvídáme v knize *Ve stínu hory (In the Shadow of the Mountain),* druhé části grónské trilogie. Přestože se v *Sedmi hrobech* objevují spojitosti s následující knihou, není nutné přečíst *Ve stínu hory*, abyste mohli číst *Sedm hrobů*. Pokud je to matoucí, vinu za to nese strážmistr Maratse, který tiše, ale zatvrzele, jak je jeho zvykem, trval na tom, že chce mít svůj vlastní příběh. Také postavy Petry Jensenové a Gaby Alataka se již představily v jiných krátkých příbězích o Davidu Maratsem. Ani je však nepotřebujete znát před tím, než se pustíte do knihy *Sedm hrobů a jedna zima*.

Znovu opakuji, může za to Maratse.

Obyvatelé Grónska používají grónštinu (která zahrnuje přinejmenším čtyři nářečí), dánštinu a angličtinu. V každodenním životě však hraje nejdůležitější roli západní dialekt grónštiny a dánština. Kniha *Sedm hrobů a jedna zima* byla napsána anglicky a tam, kde to bylo namístě, jsem použil pár grónských a dánských slov.

Východní grónština / západní grónština / čeština

iiji / aap / ano
eeqqi / naamik / ne
qujanaq / qujanaraali / qujanaq / děkuji

SAPAAT

NEDĚLE

1. KAPITOLA

Na vrcholu hory, mezi žulovými balvany, kopali do houževnaté země dva hrobníci. Hřbitov to byl malý, ale dost velký na to, aby pojal matky, otce, syny i dcery Inussuku. Ode dne, kdy se na místě poslední mohyly objevil první hrob, zde pohřbívali děti, které nepřežily zimu, nebalzamované. Zimy jsou stejně tmavé a letní dny stejně světlé, jako tomu bývalo odjakživa, ale umírání se zpomalilo. Jídla je víc; když nepřineslo úlovek moře, byly potraviny k dostání v obchodech. Přesto dál každé dlouhé léto kopou hroby v očekávání další temné zimy. Tehdy přichází smrt. Tuberkulóza může lidem vzít vnoučata nebo prarodiče, zimní bouře si odnáší lovce a deprese dokáže dohnat člověka až k tomu, že si sáhne na život. Vykopali dva hroby pro sebevrahy a doufali, že jsou oba nadbytečné. Vykopali jeden pro hospodskou rvačku, jeden pro rybáře zahynulé na moři a další pro nemluvně, které čekalo v maličké márnici nemocnice, kam se člověk dostal jen po strašlivé plavbě lodí. Šestý hrob vykopali pro starce, sedmý pro oběti rakoviny. I tady na Arktidě – vždycky rakovina.

Muži se vyškrábali z hrobů pro sebevrahy, opřeli se o lopaty a na chvíli se zahleděli do dáli na ledovec ve fjordu. Hřbitov skýtal nejlepší výhled na vzdálené vrcholy a na osadu choulící se v klíně hory pod nimi. Inussuk byl obehnán dvěma plážemi; jedna byla černá s jemným pískem, druhá

oblázková s mušlemi a kamínky. Černá pláž byla natočená k jihu a k východu, lámala vlny a pohlcovala energii bouřek. Třpytila se a blýskala, jak se slunce odráželo od ledových balvanů velkých jako ruce, srdce a hlavy hrobníků. Větší kusy ledu – malé ledovce, které pokrývaly pláž – tvořily koryta potůčkům stékajícím z hory do moře. Právě zde, mezi dvěma plujícími ledovci, nedaleko pláže, mělo být o pár dní později nalezeno tělo té dívky. Ale to tehdy hrobaři nemohli tušit.

Odvrátili pohled od pláže směrem k osadě. Rozpoznávali oprýskané červené stěny obchodu a čerstvý zelený nátěr domu, který patřil komisi pro ochranu přírody. Teď zde ale žily dvě dánské umělkyně s malou holčičkou. Jeden z mužů kývl hlavou směrem k domu, kde si právě hrála na plácku pod terasou v písku a hlíně. Všech třiačtyřicet dospělých obyvatel Inussuku si myslelo, že ty dvě umělkyně jsou milenky. Žilo zde ještě dalších dvanáct dětí, ale ty byly příliš malé na to, aby je to zajímalo. Byly rády, že mají v blonďaté holčičce novou kamarádku na hraní.

„Padesát osm obyvatel," poznamenal starší ze dvou hrobníků a sáhl do brašny u svých nohou pro termosku. Závan větru vanoucího od fjordu odfoukl páru od hrdla hned, jak ji starší muž otevřel. Mladšímu nalil do smaltovaného hrníčku a sobě do víčka od termosky.

„*Aap*," zamumlal mladší muž, když zvedal hrníček k ústům. Zadíval se na osadu, chvíli sledoval děvče, jak si hraje v hlíně, a potom zaměřil zrak na svého syna, který mu mával z mola. Chlapcovy rty se pohnuly a jeho hruď se nadmula, jak na otce zavolal. Ten mu zamával zpět a uvědomil si, jako pokaždé, když Qaleraqa viděl, že chlapec je zdravý, zvídavý, a i když učit ho je peklo, sám se učit moc chce.

Qaleraq měl před sebou ještě spoustu let, na rozdíl od svého bratrance. To pro něj kopali ten poslední hrob. Snažili se proniknout ostrými údery rýčů co nejhlouběji do nitra

zmrzlé půdy. Chtěli se dostat tak hluboko, jak jim síly dovolovaly, aby chlapec mohl odpočívat v naprostém tichu země.

Mládenec dopil kávu, vysypal lógr do hrobu a hodil hrnek do brašny svého společníka. Slezl do hrobu a začal kopat. Starší muž si ještě dolil do poloviny víčka termosky, rozhlížel se po hrobech a u toho pomalu upíjel kávu. Anténní stožár vytvářel tenký stín na hrobech jeho rodičů, které byly ozdobeny plastovými věnci vysušenými polárním sluncem. Slíbil si, že je vymění. To samé předsevzetí si dal loni v létě, když kopali obvyklých sedm hrobů. Osmý vykopali v září, těsně předtím, než napadl první sníh. Tehdy zemřeli na zápal plic staří manželé – první podlehla Margrethe a pouhý týden po ní i její muž Aput. Hrobník sklouzl pohledem po pěšině. Vybavil si, jak tudy jednu po druhé vynesl rakve z domu starců a jak zadržoval pláč, když při pohřbu těla nejbližších přátel jeho rodičů spouštěli do země. Cestička byla strmá a on znal každou její zatáčku, každičký kamínek. Kolikrát si za těch šest let, co tou cestou chodíval po boku mladšího hrobníka, ukopl palec nebo uklouzl na uvolněném kameni.

Šest let, každý rok sedm hrobů.

Zatímco hřbitov rostl, Inussuk se zmenšoval. Mladí lidé se vzděláním odcházeli za lepším do větších vesnic a měst na západním pobřeží Grónska. Děti odcházely na školu do Uummannaqu a vracely se po skončení desáté třídy ve věku patnácti nebo šestnácti let. Nudil je tichý život na pobřeží a frustroval je nedostatek práce a chudoba. Jen jeden mladík se vrátil, aby pokračoval ve stopách svého otce rybáře. Jeho sestra odešla s přítelkyní studovat na vyšší odbornou školu v Aasiaatu, kus cesty po pobřeží od osady.

Když konečně dopil kávu, obrátil se starší muž k mladšímu: „Hej…“

„Co?“

„Slyšels to o tom policajtovi?“

„Policajtovi?“ Mladší muž opřel lopatu o hliněnou stěnu hrobu a vyšplhal se nahoru.

„Bude tady příští týden.“

„Přijede sem?“

„*Aap*,“ řekl starší muž a ukázal na tmavomodrý dům za obchodem. „Koupil Aputův dům,“ dodal a pak se odmlčel. „Tos nevěděl?“

„*Naamik*,“ odvětil mladší. Potom utrousil: „Možná.“

„Měl bys víc poslouchat manželku, Edvarde. Moje žena jí to povídala.“

„Jasně.“

Starší muž se podíval Edvardovi do očí. „Něco se děje?“

„Jde o to dítě,“ pokrčil Edvard rameny a podíval se směrem k místu, kde si jeho syn hrál s dánskou holčičkou. „Chtěli bychom další, ale ona má strach, že by se jí mohlo stát to, co její sestře. Myslí si, že je to možná kvůli vodě.“

„Vodě?“

„Je v ní kov z lomu a ten v sobě budou mít i ryby.“

„V naší vodě není žádnej kov.“

„To nemůžeš vědět, Karle.“

„Ne,“ povzdechl si Karl, „to nemůžu.“ Zašrouboval termosku a schoval ji do kabely. Natáhl se po rýči a chystal se skočit do hrobu. Edvard ho s odkašláním zadržel. „Co?“ obrátil se.

„Mluvils o tom policajtovi.“

„*Aap*, stěhuje se sem.“

„Kvůli práci?“

„Chce tady žít.“

Edvard potřásl hlavou: „To už jsi říkal. Ale bude tady pracovat? Jako policajt?“

„Nikdy jsme v Inussuku policajta neměli.“

„Právě proto se ptám.“

Karl se zasmál. „Máš strach o svůj pivovárek? Jestli ho najde, třeba zbyde na obchod víc kvásku a bude taky pro změnu čerstvý chleba.“

„Možná," usmál se Edvard, „ale kam si pak budeš chodit pro chlast, starouši?"

„Do Uummannaqu, jako všichni."

„Dělej si, co chceš," odvětil Edvard a na moment se zamyslel. „Ale proč by se sem stěhoval, když ne za prací?"

„Buuti povídala něco o předčasném důchodu."

„Musí být nemocný," přemítal Edvard a zadíval se na dva hroby, které už měli skoro hotové.

„Nemohoucí, chromý…" řekl Karl. „Slyšel jsem, že chodí o holi, dokonce snad o dvou."

„To se sem stěhuje z Nuuku?"

„*Naamik*, je z Ittoqqortoormiitu."

„Tunu? Východní Grónsko?"

„*Aap*."

„A proč jde sem?"

„Netuším. Můžeš se ho zeptat příští týden."

Edvard cosi zabručel a seskočil do jámy, popadl svou lopatu a začal kopat. Karl se pustil do práce v jámě vedle něj. Kopali ještě dvě hodiny. S prací skončili zároveň, jako vždycky. Karl podezříval Edvarda, že pokaždé ke konci zpomalí, jen tak seškrabává hlínu ze stěn, místo aby kopal, a čeká na staršího muže.

Karl vylezl z hrobu první, podal Edvardovi ruku a pomohl mu vytáhnout se nahoru. Svým způsobem mu tím poděkoval za jeho úctu ke stáří. Došli na druhý konec hřbitova k okraji, který čněl nad úpatím. O tmavé vlhké zdi skalisek se rozbíjely vlny. Načrtli si, kde budou kopat další dva hroby. Nejblíž ke kraji, jak si troufli, ale jen tak daleko, aby zesnulé neodsoudili k věčné závrati.

Edvard se zastavil na nejvzdálenějším konci a zahleděl se na moře. Poklepal Karlovi na rameno a ukázal na motorový člun střední velikosti s kresbou blesku na trupu. Pohupoval se ve stínu velkého ledovce, příliš blízko na to, aby měl šanci uniknout, kdyby se nedej bože přivalila vlna nebo ulomil kus

ledu. Karl znepokojeně sykl a Edvard pokrčil rameny. Ani jeden z mužů ten člun nepoznával. I na takovou vzdálenost by rozeznali člun kohokoli z místních, buď podle tvaru trupu, anebo podle křivky přídě.

„Víš, kdo to je?“

„*Naamik*,“ pokrčil rameny Edvard.

„Třeba je z Diska.“

„Možná.“

Oba hrobaři se opřeli o lopaty a sledovali, jak se loď vzdaluje od ledovce a mizí z dohledu. Vyčkali, až se záď lodi ztratí za ledovcem, a teprve pak se konečně pustili do kopání nových hrobů. Kdyby viděli skrz ledovec, spatřili by, jak se z lodní kabiny náhle vypotácel nějaký muž a s sebou za dlouhé černé vlasy táhne nahou dívku. Spatřili by, jak ji dvakrát udeřil do tváře. Kdyby byl vítr foukal správným směrem, byli by zaslechli i její křik.

Byla mladá a její měkké tělo formovaly ladné křivky. Oči měla hnědé a kůži tmavší než její evropské přítelkyně, ale světlejší než obyvatelé Grónska. Tělo měla poseté modřinami a z nosu jí tekla krev. Dívčinu krev měl na rukou i on. Otřel si ji o její břicho. Odtáhl ji přes celou palubu a na konci jí mrštil na podlahu. Mrskala nohama jako zkrvavená ryba. Uhodil ji znovu, tentokrát hřbetem ruky, až hlavou narazila do boku lodi, jež se silou úderu zhoupla. Dívce se při pohledu na muže strachy rozšířily zorničky a ochably jí nohy. Hlavou dopadla na sedadlo v trupu lodi a její vlasy se rozprostřely po celé jeho ploše. Muž zvedl nohu a vlasy jí přišlápl. Nahnul se přes ni a sáhl po tašce na protějším sedadle. Otevřel ji a vysypal na dívku hromádku zimního oblečení.

„Obleč se,“ přikázal jí. Odhodil tašku ke kabině a opřel se rukama o koleno. Dívka zápasila s kalhotami a ponožkami, ale dál s mělkým dechem upírala zrak na muže. Když uvolnil nohu z jejích vlasů, nařídil jí, aby si sedla a navlékla

si fleecovou mikinu a velkou tlustou zimní bundu značky Canada Goose. Když se oblékala, muž utkvěl pohledem na jejích plných prsou. Vytáhl ji na nohy a postrčil ji na druhou stranu paluby. U stojanu kormidla se sehnul pro pár pohorek. „Boty," ucedil a hodil je po ní. Otočil židli u kormidla a dívku do ní zatlačil. Kousala se do rtů a neubránila se vzlyku, když ji prudce zatáhl za vlasy. Počkal, až si nazuje boty a zaváže tkaničky, a pak ji zas vytáhl na nohy a dovlekl ji na levobok lodi, přikloněný k ledovci.

Dívka se křečovitě chytila zábradlí a celá se otřásala pláčem. Muž ji konečně pustil a vrátil se ke kormidlu. Lehkým pohybem nasměroval loď k ledovci. Vyřadil a nechal motor běžet na volno. Závoj šedého kouře vletěl dívce do tváře, až se rozkašlala.

„Co je?" obořil se na ni.

„Zakašlala jsem," odvětila dánsky. Olízla si rty, smáčené slzami slanými jako okolní moře.

„Cos to řekla?" zatáhl ji znovu za vlasy.

„Nic jsem neřekla," odpověděla s pláčem a natočila k němu tvář. „Nic," vzlykla.

„Mluv grónsky, kurvo," okřikl ji a škubl jí hlavou. Její další vzlyk mu na tváři vyloudil spokojený škleb.

„Neumím."

„Přesně."

Hodil ji na zábradlí, až se s výkřikem svezla na kolena a prameny vlasů se jí zamotaly do kožichu na kapuci bundy.

„Vypadni z mý lodi," zasyčel a zvedl ji za podpaží. S křikem rozhazovala rukama v zoufalé snaze se čehokoli zachytit, když ji muž přehazoval přes zábradlí a nohy jí sklouzly do vody. Muž zachroptěl pod nečekanou tíhou a nohy mu klouzaly po palubě. Na poslední chvíli se jí podařilo zachytit za zábradlí. Začal ji kopat do prstů a nepřestal, dokud se nepustila. Dlaně jí sklouzly po boku lodi; náhlý náraz ledové hladiny jí vyhnal všechen vzduch z plic a nafoukl kolem ní

bundu. Začala se ve vodě panicky svíjet a bojovat o poslední nádech.

Jakmile muž uslyšel šplouchnutí jejího těla do vln, vrátil se k řízení, zařadil a ujížděl od ní pryč. Dívka vyvalila oči, když spatřila, že jen kousek od ní změnil kurz a ohlédl se na ni přes bok lodi. Slyšela řev motoru, jak přidal plyn a hnal se směrem k ní.

S vypětím posledních sil kolem sebe cákala ve snaze přimět zmrzlé prsty k pohybu a uplavat mu. Muž mírně zatočil a proplul kolem ní. Trup lodi ji tvrdě uhodil do tváře a hlava se jí zanořila pod vodu. Vlasy se jí rozprostíraly po hladině a její nervový systém pomalu vypovídal službu. Umírala. Muž si zkontroloval rychlost, otočil loď a ještě jednou kolem ní projel. Kýlem jí skřípl hlavu, až trup lodi pod nárazem zavibroval.

Muž s úsměvem naposledy obkroužil místo, kde naposledy zahlédl její tělo. Usadil se do sedadla za kormidlem a sáhl do kapsy po větrových bonbonech. Nahmatal ale jen dívčiny kalhotky. Zamračil se, nacpal je zpět do kapsy a nastavil kurz směrem k ústí fjordu, kde hrobníci kopali hlouběji a hlouběji do hory nad Inussukem.

MARLUNNGORNEQ

ÚTERÝ

2. KAPITOLA

Strážmistr David Maratse podrážděně zavrčel, když mu vystřelilo do zad. Už nepočítal pokolikáté. Proud bolesti zaplavil jeho bedra jako ohnivá vlna. Opakovalo se to pokaždé, když zvedl levou nohu, a další palčivý úder následoval, když došlápl chodidlem na gumový povrch běžeckého pásu. Zastavil se, aby mohl popadnout dech, a křečovitě svíral madla stroje. Fyzioterapeut s deskami v rukou si zatím zapisoval poznámky.

„Nelepší se to, že ne?“ zeptal se.

„*Eeqqi*,“ potvrdil Maratse a zavrtěl hlavou. Párkrát se nadechl a vydechl. Jednou, dvakrát, třikrát, dokud bolest nepolevila. „Znovu,“ řekl a zvedl chodidlo.

„Jste si jistý?“

„*Iiji*,“ odpověděl. „Naprosto.“ Jeho nervy byly jako v ohni. Maratse se s nadávkami zhroutil na tvrdý gumový pás. Terapeut vypnul stroj a pomohl mu na nohy.

„Pojďte se posadit.“

„Sedím celý týden.“

„A předtím jste ležel,“ konstatoval fyzioterapeut, když mu pomáhal na židli. „Tři týdny. Tohle je pokrok. Musíte mít trpělivost.“

„Pokrok?“ zamručel Maratse. Rukama přejel po kapsách svých běžeckých kalhot, ale pak si uvědomil, že cigarety

má v kapse bundy. A tu nechal na pokoji vedle svého nemocničního lůžka.

„Kouření tomu nepomůže."

„Pomůže mně."

„Vážně," řekl terapeut, „uvědomte si, čím si prošel váš nervový systém…"

„Kouření mi pomáhá," trval na svém Maratse. Mladý doktor pokrčil rameny a zapsal si něco ke svým poznámkám. Maratse přemýšlel, jak poškozené asi jeho nervy jsou. Téměř cítil pach škvařícího se masa, když mu tehdy ten Číňan přiložil svůj improvizovaný mučicí nástroj na hrudník, další konec na nohy a další na varlata. Maratse vytěsnil ten obraz z hlavy a kalkuloval, jak daleko to je k jeho posteli. „Potřebuju si zakouřit."

„Zavolám někoho, aby vás doprovodil do vašeho pokoje," rozhodl terapeut, odložil desky s poznámkami a přešel na konec místnosti, kde byl u zdi zaparkovaný Maratseho invalidní vozík. Už se chystal začít tlačit, když se otevřely dveře. Do místnosti vešla policistka. Nechal křeslo křeslem a usmál se na ni se slovy: „Je váš."

„Už jste skončili?" zeptala se a uhladila si neposlušný pramen dlouhých černých vlasů za ucho. Ten pohyb Maratsemu připomněl jinou ženu, která měla podobný zvyk. Dánskou policejní komisařku z patroly Sirius, ženu, která ho vysvobodila z rukou Číňana.

„Potřebuju si zakouřit," řekl Maratse a bradou ukázal směrem ke kolečkovému křeslu. „Jeden z vás mi musí pomoct."

„Stále stejný bručoun, co?" poznamenala policistka. S povzdechem si zastrčila obálku, kterou dosud držela v ruce, do bundy. Pak se chopila vozíčku a postavila ho vedle židle, na které seděl Maratse. Fyzioterapeut jí pomohl zvednout ho na nohy a obratně vyměnil křeslo za židli, zatímco ona strážmistra podpírala. Usmála se a zachytila Maratseho pohled. „Zase jsi zapomněl, jak se jmenuju?"

„Ahoj, Piitalaat."

„Jmenuju se Petra," odvětila. „Strážmistryně Petra Jensenová." Terapeut za něj přistrčil vozíček. Maratse sebou škubl, když mu zezadu narazil do nohou. S Petřinou pomocí se usadil.

„Proč mi tak pořád ještě říkáš?" zeptala se ho.

„Líbí se mi to." Maratse popadl madla kol po obou stranách vozíčku, couvl od Petry a kývl směrem ke dveřím. „Musím si zakouřit, strážmistryně."

„Už jsem slyšela," odtušila. „Jo, a už mi moc dlouho strážmistryně říkat nebudeš."

Maratse se k ní natočil: „Zkoušky na seržanta?"

„Ano," potvrdila, „šlo to hladce. Koncem týdne bych měla dostat oficiální výsledky."

„To je to, co máš v té obálce?"

„Ne." Petřin úsměv se vytratil a podvědomě si rukou sáhla k imaginárnímu prameni vlasů. „Tohle je něco jiného."

„Pro mě?"

„Obávám se, že ano."

Maratse povzdechl a pokynul ke dveřím: „Pojďme."

Cestou k výtahu Petra otevřela obálku. „Chceš, abych ti to přečetla?"

„*Iiji*," přikývl, „ale jenom to nejpodstatnější." Gumové pneumatiky mu odíraly dlaně.

„Dobře," nadechla se Petra. Prstem přejela natěsnaný text. „Posílají tě do předčasného důchodu. Budeš mít nesnížený." Zastavila a Maratse zamručel. „Ale už nebudeš policejním důstojníkem. Mrzí mě to."

„To je dobrý," řekl Maratse. Zastavil u výtahu a zmáčknutím tlačítka ho přivolal. Nic moc jiného nečekal a dopolední vyšetření potvrdilo to, co už uvnitř stejně tušil. Už nikdy nebude policistou.

„Pořád ještě se chystáš do Inussuku?"

„*Iiji*."

Když se otevřely dveře výtahu, Petra dopis složila. „Nechápu tě. Mohl bys jít domů."

Maratse vjel do výtahu první, otočil se a počkal, až Petra nastoupí a stiskne tlačítko prvního poschodí. „Navždy budu policajt," řekl, „a je lepší začít na novém místě."

„Ve výslužbě," poznamenala Petra.

„To je jedno. V tom není žádný rozdíl."

„Takže se k městu otočíš zády a necháš mě v Nuuku samotnou?" Petra se opřela o stěnu výtahu a strojeně ohrnula rty. Maratse se málem rozesmál. Ty vrásky okolo jeho očí ji potěšily. Výtah zpomalil a zastavil se. Petra se narovnala a Maratse ji nechal vystoupit. Pak ji na vozíčku následoval.

„A co Gaba?"

„Nechci o něm mluvit," odpověděla Petra.

„Odkdy?"

„Od minulé soboty večer." Petra šla za Maratsem a uchopila řídítka vozíčku.

„Co se stalo?" zeptal se a sundal ruce z kol. Do nosu ho udeřil pach dezinfekčního gelu. Nesl se od umyvadla u pánských záchodů, kde si sanitář myl ruce. Zápach však brzo pominul, když Petra zrychlila.

„Nemám chuť o tom mluvit."

„Oukej." Maratse se nadechl a Petra otočila křeslo tak, aby mohl nacouvat do pokoje. Dovezla ho k posteli a Maratse se natáhl po své bundě. Petra popošla k oknu, opřela se o něj s rukama zkříženýma na prsou a zadívala se na Maratseho, který vytahoval cigarety z kapsy bundy.

„Co je?" zeptal se a zarazil se v půlce pohybu.

„Nezeptal ses mě."

„Řeklas, že o tom nechceš mluvit."

„Nechci." Petra se odvrátila a potom ukázala na titulní stranu novin, které ležely na nočním stolku. „Tohle nepomáhá."

„Nečetl jsem to."